

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Cocean Dorin Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 11.03.2016-07.10.2016
2. instanța de apel: 08.12.2016-06.04.2017
3. instanța de recurs: 12.10.2017 - 29.11.2017

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 octombrie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cocean Dorin Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă în acest termen nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară, și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Cocean D., la 18 noiembrie 2015, în jurul orei 18.00, conducând automobilul de model „Renault Megane” cu n/î XXXXX, deplasându-se pe șoseaua Balcani, traseul Chișinău-Leușeni, în direcția localității Nisporeni și ajungând în regiunea trecerii semnalizate pentru pietoni, intrând în zona de acțiune a indicatoarelor de informare și orientare 5.50.1-5.50.2 „Trecere neregulată pentru pietoni” și marcajului rutier 1.14.1 Anexa nr. 4 a RCR, nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare

deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier, ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum, ce i-ar garanta securitatea circulației și nu a cedat trecerea pietonului, având posibilitate reală de a-l observa. Prin care fapt, a încălcat cerințele pct. 3 al RCR potrivit cărora „Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației ce ar depăși pe acelea care sunt provocate de circumstanțe iminente”, cerințele pct. 4 a RCR, potrivit cărora „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul, că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, cerințele pct. 11 lit. f) a RCR, potrivit cărora „Conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, cerințele pct. 45 a RCR, potrivit căruia „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și cerințele art. 22 alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, prin urmare, a comis tamponarea pietonului Coreșneac Iurie Efim, născut la 21.06.1952, care traversa carosabilul de la stângă spre dreapta, relativ deplasării unității de transport, nemijlocit pe marcajul rutier - trecere pentru pietoni. În rezultatul accidentului rutier dat, pietonului Coreșneac I. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 183D/2446 din 16.02.2016, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Coceban D., au fost calificate de drept de către instanța de judecată în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, precum și decesul persoanei.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Coceban D. să fie recunoscut vinovat și condamnat în

baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și obligarea inculpatului la plata cheltuielilor judiciare în sumă de 809 lei.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată a emis o sentință contrar prevederilor art. 61, 75 Cod penal, nefiind aplicată o pedeapsă rezonabilă, capabilă a asigura cu certitudine scopul legii penale în restabilirea echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni;

- inculpatul, a lipsit un membru al comunității umane de valoarea socială supremă protejată de lege - viața persoanei, prin încălcarea unor reglementări rutiere elementare, dintre care, în special „regula trecerii pietonale”;

- dispunerea în circumstanțele indicate a pedepsei penale de natura și cuantumul indicat, constituie o inechitate, ce poate constitui pericol la capitolul prevenției săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor membri ai comunității, denaturând în rândurile acestora concepția necesității asigurării comportamentului în spiritul respectării stricte a legilor;

- stabilind vina inculpatului în fapta comisă, instanța de judecată a omis să se expună asupra cheltuielilor judiciare în sumă de 809 lei, realizate în prezenta cauză la executarea expertizei medico-legale a părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, a fost admis apelul, casată sentința, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cocean D. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

5. În partea descriptivă a deciziei, analizând materialele cauzei, instanța de apel a stabilit că organul de urmărire penală, la momentul efectuării urmăririi penale și premergător la întocmirea și înaintarea rechizitoriului a încadrat greșit acțiunile inculpatului Cocean D. în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, deoarece acțiunile lui, după cum rezultă din materialele acumulate și administrate, urmau a fi calificate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că deși până la începerea cercetării judecătorești inculpatul și avocatul acestuia au înaintat o cerere în baza 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată nu a reținut erorile organului de urmărire penală și neîntemeiat a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, or în situația în care organul de urmărire penală a admis erori la calificarea acțiunilor inculpatului, instanța de judecată nu putea examina cauza în procedură simplificată în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Instanța de apel a menționat, că apelul procurorului în speță, urmează a fi admis din oficiu, din alte motive, cu dispunerea examinării cauzei penale de învinuire a inculpatului Coceban D. în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în procedură generală, deoarece la pronunțarea sentinței, instanța de judecată incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, omițând erorile admise ce țin de calificarea acțiunilor inculpatului.

La fel, instanța de apel analizând probele prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a stabilit că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe semnele calificative, încălcarea regulilor de securitate a circulației, comisă de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, care a cauzat decesul unei persoane.

Reieșind din circumstanțele cazului, instanța de apel a menționat că Coceban D. a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, totodată s-a căit sincer de fapta comisă, în calitate de circumstanță atenuantă a fost stabilită recunoașterea vinovăției, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, luând în considerație necesitatea asigurării unui comportament adecvat a inculpatului pe viitor, ținând cont de scopul pedepsei penale, instanța de apel a considerat rațional de aplicat față de Coceban D. pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, dar nu semiînchis, așa cum solicită acuzatorul de stat, deoarece în astfel de penitenciare execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție, însă prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal, în speță nu se regăsesc.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a indicat că având în vedere termenul pedepsei cu închisoare stabilite inculpatului, personalitatea acestuia, prezența familiei, a copilului minor la întreținere, recuperarea prejudiciului cauzat, poziția succesivului părții vătămate în acest caz, instanța de apel a conchis că este rezonabilă, întemeiată și oportună suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității lui Coceban D., ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea privind încasarea din contul inculpatului Coceban D. în beneficiul statului, a cheltuitelor judiciare în mărime de 809 lei.

În viziunea instanței de apel, în speță, prin ordonanța din 25.11.2015, emisă de ofițerul superior de urmărire penală din cadrul DP mun. Chișinău, Sîrbu V., a fost dispusă efectuarea expertizei medico legale, iar potrivit raportului de expertiză nr. 183D/2446, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei au constituit suma de 809 lei.

Drept urmare, instanța de apel a indicat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- soluția instanței de apel, prin care a fost respins apelul procurorului referitor la încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare;

- soluționarea chestiunii privind suportarea cheltuielile judiciare, trebuie efectuată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că inculpatul suportă cheltuielile judiciare;

- instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală și nu a indicat temeiurile ce au dus la respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, autorul invocă de drept temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă a acesteia, prin care nu a fost încasat din contul inculpatului, cheltuielile judiciare în sumă de 809 lei.

În privința alegațiilor invocate de către recurent în acest sens, Colegiul penal consideră, că instanța de apel s-a expus întemeiat asupra chestiunii privind

respingerea solicitării procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 809 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 183D/2446, în privința lui Coreșneac I.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită, invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală în sumă totală de 809 lei, motivând că legea prevede ca cheltuielile judiciare să fie achitate de către inculpat.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, Colegiul penal remarcă și stipulările alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, unde este enunțat că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Totodată, în dispoziția alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală este prevăzut că, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile de judecată...* Prin urmare, această normă nu obligă instanțele de judecată de a încasa din contul inculpatului cheltuielile de judecată, dar lasă la discreția acestora, ce urmează să decidă asupra chestiunii date, ținând cont de împrejurările cauzei.

În prezenta speță, Colegiul reține, că a fost efectuat raportul de expertiză medico-legală nr. 183D/2446 din data de 17 februarie 2016, în privința părții vătămate Coreșneac I., adică a fost efectuată o acțiune procesuală în cadrul prezentei cauze penale, iar cheltuielile suportate pentru efectuarea acestora, constituie suma de 809 lei.

Deci, instanța de recurs evidențiază, că în cazurile când acțiunea procesuală a fost efectuată de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acțiunii procesuale vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin stabilirea cauzei decesului părții vătămate, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel, referitor la respingerea solicitării procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 809 lei, just fiind reținute în acest sens prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal consideră, că nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Cocean Dorin Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 20 decembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie